ព្រះរាជក្រម

នស.រកម.១២៩៧.០៦

យើង

ព្រះបាទសម្ដេច ព្រះនរោត្ដម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧភតោសុជាត វិសុទ្ធិពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្ដម

ធម្មិកមហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

លេខ...
ថ្ងៃទី...
បញ្ជូនទៅ...

* * * * * * * * *

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យចុះថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្ដីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ០២ នស.៩៤ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្ដីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស.រកត.១០៩៤.៩៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្ដីពីការកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស.រកត.១០៩៤.៩០ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្ដីពីការកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស.រកត.០៨៩៧.១២៧ ចុះថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៧ ស្ដីពីការកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស.រកម.០១៩៦.០៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងមហាផ្ទៃ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស.រកម.១១៩៧.០៧ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៧ ស្ដីពី គណបក្សនយោបាយ
- តាមសេចក្ដីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំរបស់ឯកឧត្ដមនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១និងសម្ដេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២ និងរបស់ សហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

ប្រកាសអោយប្រើ

ច្បាប់ស្ដីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ដ្រ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៧ នាសម័យប្រជុំលើកទី៨ នីតិកាលទី១ ដែលមានសេចក្ដីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ច្បាប់

ស្តីពី

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅកំណត់អង្គការរៀបចំការបោះឆ្នោត របៀបបទនិងការប្រព្រឹត្ត ទៅនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ដែលជាសមាជិករដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរី ពហុបក្ស ។

មាត្រា ៣.-

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រត្រូវធ្វើឡើងប្រាំឆ្នាំម្តង នៅថ្ងៃអាទិត្យនៃសប្តាហ៍ទី ៨ មុនដំណាច់ឆ្នាំទី ៥ នៃនីតិកាលរបស់រដ្ឋសភា លើកលែងតែក្នុងស្ថានភាពណាមួយដូចខាងក្រោម :

-ក្នុងករណីប្រធានស័ក្តិដែលចាំបាច់ត្រូវលើកថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

-ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ ។ ក្នុងករណីនេះ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសរដ្ឋសភាថ្មីត្រូវប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរយៈពេលហុកសិប (៦០)ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ ចាប់តាំងពីថ្ងៃរំលាយរដ្ឋសភា ។

-ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានប្រកាសឱ្យបន្តនីតិកាលរបស់ខ្លួនស្របតាមវាក្យខ័ណ្ឌទី ៥ មាត្រា ៧៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

មាត្រា ៤.-

ការគ្រប់គ្រងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រជាសមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដែលមានចែងក្នុងជំពូកទី ៣ នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ២

ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោតនិងការកំណត់អាសនៈ

មាត្រា ៥.-

តំណាងរាស្ត្រត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោតជាទូទៅ ជាសកល ដោយសេរី ត្រឹមត្រូវនិងយុត្តិធម៌ ដោយស្មើភាព ដោយចំពោះ តាមវិធីជ្រើសរើសឆ្នោតជាសម្ងាត់។

ការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើតាមប្រព័ន្ធសមាមាត្រតាមខេត្ត ក្រុង ដោយយកខេត្ត ក្រុងជាមណ្ឌលបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៦.-

អាសនៈនៅក្នុងរដ្ឋសភាមានចំនួនយ៉ាងតិច មួយរយម្ភៃ (១២០) ។

មាត្រា ៧.-

រៀងរាល់ឆ្នាំទី ៣ នៃនីតិកាលរបស់រដ្ឋសភា គណៈរដ្ឋមន្ត្រីត្រូវបង្កើតគណៈកម្មការកំណត់អាសនៈរដ្ឋសភា ដើម្បីធ្វើការកែប្រែចំនួនអាសនៈនិងបែងចែកអាសនៈតាមខេត្ត ក្រុង។

គណៈកម្មការនេះមានសមាសភាពដូចខាងក្រោម :

-តំណាងមួយរូបនៃគណបក្សនយោបាយនីមួយៗដែលមានអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភា ។

-តំណាងក្រសួងមហាផ្ទៃពីររូប ។

-នាយកនៃវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ។

គណៈកម្មការនេះដឹកនាំដោយប្រធានមួយរូប អមដោយអនុប្រធានមួយរូបដែលជ្រើសតាំងក្នុងចំណោមសមាជិកគណៈកម្មការដោយការបោះឆ្នោតតាមមតិភាគច្រើនដាច់ខាតពីសមាជិកគណៈកម្មការនេះ ។

គណៈកម្មការនេះត្រូវធ្វើរបាយការណ៍និងលើកសំណើអំពីការបន្ថែមអាសនៈឬការរក្សាទុកចំនួនអាសនៈនៅដដែលជូនរាជរដ្ឋាភិបាល ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពប្រជាពលរដ្ឋ ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ សង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច ។

រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវធ្វើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការកំណត់ចំនួនអាសនៈនេះ ជូនរដ្ឋសភាអនុម័ត ។

ក្នុងករណីឧកខានពុំមានកំណត់ជាថ្មីនូវចំនួនអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភា ចំនួនអាសនៈនោះត្រូវយកតាមចំនួនអាសនៈរដ្ឋសភាដែលមានក្នុងនីតិកាលចុងក្រោយ ។

មាត្រា ៨.-

ចំនួនអាសនៈដែលត្រូវមាននៅក្នុងរដ្ឋសភានិងចំនួនអាសនៈដែលត្រូវបែងចែកតាម ខេត្ត ក្រុង ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ យ៉ាងតិចមួយឆ្នាំមុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩.-

ក្នុងការរកចំនួនអាសនៈថ្មីរបស់រដ្ឋសភា ត្រូវគណនាតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម ដោយមិនគិតចំនួនសល់ :

$$\frac{\text{ប}_{\text{ប}}}{\text{អ}_{\text{ប}}} = \text{ផ}$$

- $\text{ប}_{\text{ប}}$ ជាចំនួនប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរនៅពេលបោះឆ្នោតជ្រើសតាំង តំណាងរាស្ត្រចុងក្រោយកន្លងមកនេះ ។
- $\text{អ}_{\text{ប}}$ ជាចំនួនអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភាបច្ចុប្បន្ន ។
- ផ ជាផលចែកប្រភាគដោយពុំគិតចំនួនសល់ ។

$$\frac{\text{ប}_{\text{ប}}}{\text{ផ}} = \text{អ}_{\text{ថ}}$$

- $\text{ប}_{\text{ប}}$ ជាចំនួនប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរបច្ចុប្បន្ន ។
- $\text{អ}_{\text{ថ}}$ ជាចំនួនអាសនៈថ្មីដោយពុំគិតចំនួនសល់ ។

ក្នុងការរកចំនួនអាសនៈតាមខេត្ត ក្រុង ត្រូវគណនាតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម:

$$\frac{\text{ប}}{\text{ផ}} = \text{អ}$$

- ប ជាចំនួនប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរក្នុងខេត្ត ក្រុង ។
- ផ ជាផលចែកប្រភាគដែលបានមកពីការគណនាខាងលើ ។
- អ ជាចំនួនអាសនៈថ្មីក្នុងខេត្ត ក្រុង ដោយពុំគិតចំនួនសល់។

មាត្រា ១០.-

ចំពោះខេត្ត ក្រុងណាដែលមានប្រជាពលរដ្ឋតិចជាងផលចែកប្រភាគក៏ត្រូវមានអាសនៈមួយដែរ ។

ចំពោះអាសនៈដែលនៅសល់ គណៈកម្មការកំណត់អាសនៈរដ្ឋសភា អាចធ្វើសំណើបន្ថែមអាសនៈទៅខេត្ត ក្រុង ដោយផ្អែកតាមស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ សង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច។

ជំពូកទី ៣

ការគ្រប់គ្រងការបោះឆ្នោត

មាត្រា ១១.-

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ហៅកាត់ << គ.ជ.ប >> ។ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតមានគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង រៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់ រៀបចំការបោះឆ្នោត និងគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ដើម្បីអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១២.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតជាអង្គការឯករាជ្យនិងអព្យាក្រឹតក្នុងការអនុវត្តសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

សមាជិកទាំងឡាយនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតនិងសមាជិកនៃគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ត្រូវមានជំហរអព្យាក្រឹតឥតលំអៀងក្នុងការអនុវត្តការងារបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១៣.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតមានសមាសភាពដូចតទៅ ៖

-ពលរដ្ឋខ្មែរ	មួយរូប	ប្រធាន
-ពលរដ្ឋខ្មែរ	មួយរូប	អនុប្រធាន
-ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត	ពីររូប	សមាជិក
-តំណាងមួយរូបនៃគណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ដែលមានអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភា		សមាជិក

-មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ពីររូប សមាជិក

-តំណាងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិក្នុងស្រុក មួយរូប សមាជិក

ប្រធាននិងអនុប្រធាននៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវជ្រើសរើសក្នុងចំណោមឥស្សរជនដែលមានបទពិសោធន៍ខាងនយោបាយនិងបទពិសោធន៍ក្នុងការងារ ។

ប្រធាន អនុប្រធាននិងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបានតែងតាំងដោយព្រះរាជក្រឹត្យយ៉ាងតិចប្រាំបួន (៩)ខែ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោតតាមសំណើរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្រោយពីបានទទួលការយល់ព្រមពីរដ្ឋសភាតាមមតិភាគច្រើនដាច់ខាតនៃសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។

ប្រធាន អនុប្រធាននិងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធានមុនចូលកាន់តំណែង ។

ក្រសួងមហាផ្ទៃមានភារកិច្ចដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនូវសេចក្តីព្រាងសមាសភាពនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតយ៉ាងតិចដប់មួយ (១១)ខែ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតមានសិទ្ធិជ្រើសរើសបុគ្គលិកតាមការចាំបាច់សម្រាប់ដំណើរការបោះឆ្នោតនិងមានអគ្គលេខាធិការដ្ឋានមួយជាជំនួយការ ។

មាត្រា ១៤..

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវរៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រថ្មីឱ្យបានសម្រេចយ៉ាងយូរហុកសិប (៦០)ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃរំលាយរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ១៥..

ប្រធាននិងអនុប្រធាននៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដែលជាសមាជិកនៃគណបក្សនយោបាយឬនិងជាមន្ត្រីរាជការ ក្រោយពីបានទទួលការតែងតាំងក្នុងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវសុំលាលែងពីគណបក្សនយោបាយជាស្ថាពរឬនិងដាក់ពាក្យសុំទៅបំពេញការងារក្រៅក្របខ័ណ្ឌរហូតដល់ថ្ងៃចប់អាណត្តិ ។ សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតនិងប្រធាន អនុប្រធាននិងសមាជិកនៃគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង ឃុំ សង្កាត់ រៀបចំការបោះឆ្នោតដែលជាសមាជិកនៃគណបក្សនយោបាយឬនិងជាមន្ត្រីរាជការ ក្រោយពីបានទទួលការតែងតាំងក្នុងគណៈកម្មាធិការជាតិឬក្នុងគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង ឃុំ សង្កាត់ រៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវសុំលាលែងពីគណបក្សនយោបាយជាបណ្តោះអាសន្នឬនិងដាក់ពាក្យសុំទៅបម្រើការងារក្រៅក្របខ័ណ្ឌដើមរហូតដល់ថ្ងៃចប់ភារកិច្ច ។

មាត្រា ១៦.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតទទួលខុសត្រូវធ្វើផែនការ រៀបចំនិងចាត់ចែងការបោះឆ្នោតក្នុងទូទាំងប្រទេស ។ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតមានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការអនុវត្តសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។ សិទ្ធិ អំណាច ភារកិច្ចនិងការទទួលខុសត្រូវទាក់ទងនឹងផែនការកម្ម ការរៀបចំ ការចាត់ចែងនិងការត្រួតពិនិត្យការបោះឆ្នោតមានដូចតទៅ:

១-ចាត់វិធានការគ្រប់រូបភាពដើម្បីធានាឱ្យការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ត្រឹមត្រូវនិងយុត្តិធម៌ ។

២-រៀបចំគំរោងផែនការការងារ ថវិកានិងសម្ភារៈបំរើឱ្យការបោះឆ្នោតផ្សព្វផ្សាយប្រតិទិននៃការងារបោះឆ្នោត ។

៣-តែងតាំងគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់ រៀបចំការបោះឆ្នោតនិងគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

៤-ធ្វើបទបញ្ជា នីតិវិធីនិងសេចក្តីណែនាំនានាសម្រាប់ដំណើរការបោះឆ្នោតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃច្បាប់ជាធរមាន ។

៥-លើកវិធានការនិងចាត់ចែងការងារដើម្បីធានាកិច្ចការពារសន្តិសុខនិងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈក្នុងសម័យបោះឆ្នោត ។

៦-ត្រួតពិនិត្យការងាររបស់គណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ។

៧-កំណត់ព្រំដែនការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

៨-ចេញសេចក្តីសំរេចកំណត់ទីតាំងការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនិងការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

៩-ផលិតនិងបែងចែកសម្ភារៈបរិក្ខារបំរើឱ្យការងារបោះឆ្នោត ។

១០-ជ្រើសរើសនិងតែងតាំងគណៈកម្មការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមច្បាប់និងបទបញ្ជា ។

១១-ធ្វើបញ្ជីបោះឆ្នោតនិងចេញប័ណ្ណបោះឆ្នោត ។

១២-ទទួលនិងសម្រេចលើពាក្យសុំឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយនិងការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនតំណាងរាស្ត្ររបស់គណបក្សនយោបាយ ។

១៣-ត្រួតពិនិត្យការប្រព្រឹត្តទៅនៃការឃោសនាបោះឆ្នោត ។

១៤-រៀបចំនិងចាត់ចែងការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត ការបូកសរុបលទ្ធផលនិងការប្រកាសលទ្ធផល ។

១៥-ផ្តល់ប័ណ្ណបោះឆ្នោតឬដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោត ។

ចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតឬលុបចេញពីបញ្ជីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

លុបបេក្ខភាពរបស់បេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ឬទទួលស្គាល់បេក្ខភាពឈរឈ្មោះឡើងវិញ ។

១៦-ត្រួតពិនិត្យចំណូលនិងចំណាយ ក្នុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោតរបស់បេក្ខជននិងគណបក្សនយោបាយ ។

១៧-ចាត់វិធានការដើម្បីឱ្យមានការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឃោសនាសាធារណៈតាមគោលការណ៍ស្មើភាព ។

១៨-ផ្តល់ពត៌មានអំពីដំណើរការបោះឆ្នោតដល់គណបក្សនយោបាយនិងបេក្ខជន និងទទួលសំណើនានាទាក់ទងនឹងការងារបោះឆ្នោត ។

១៩-ផលិតឯកសារផ្សព្វផ្សាយអំពីការងារបោះឆ្នោត ។

២០-លើកកំពស់ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីការងារបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំនិងកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនិងដោយមធ្យោបាយផ្សេងៗទៀត ។

២១-រៀបចំឯកសារ កម្មវិធីនិងបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីទទួលបន្ទុករៀបចំការបោះឆ្នោត ។

២២-ពិនិត្យសម្រេចនិងចេញប័ណ្ណសំគាល់តំណាងគណបក្សនយោបាយ អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិនិងអន្តរជាតិ ។

២៣-ត្រួតពិនិត្យភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ បទបញ្ជានិងតាមនីតិវិធីនៃការអនុវត្តការងារបោះឆ្នោត ។

២៤-សម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ាទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោត លើកលែងតែបណ្តឹងដែលទាក់ទងនឹងសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ ។

២៥-បង្ការនិងត្រួតពិនិត្យភាពមិនប្រក្រតីនៃការបោះឆ្នោត ។

២៦-អនុវត្តការងារផ្សេងទៀតដែលច្បាប់និងបទបញ្ជាអនុញ្ញាតឬតម្រូវឱ្យអនុវត្ត ។

មាត្រា ១៧.-

របៀបរបបធ្វើការងាររបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំបោះឆ្នោត ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះនិងតាមបទបញ្ជា។ រាល់ការសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអាចយកជាការបាន លុះត្រាតែមានមតិភាគច្រើនដាច់ខាតយល់ព្រម ។

មាត្រា ១៨.-

សមាសភាពគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបានតែងតាំងដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋ មន្ត្រីរាជការនិងឬអ្នកមុខអ្នកការក្នុងខេត្ត ក្រុង ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត លើកលែងតែយោធិន នគរបាល មន្ត្រីតុលាការ បព្វជិតសាសនានិងអភិបាល អភិបាលរង ខេត្ត ក្រុង។

សមាសភាពនៃគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងនេះ ត្រូវមានប្រធានមួយរូប អនុប្រធានមួយរូបនិងសមាជិកពីបីទៅប្រាំរូប ។ គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង នេះមានលេខាធិការដ្ឋានមួយជាជំនួយការ ។

ក្នុងចន្លោះពីការបោះឆ្នោតមួយទៅការបោះឆ្នោតមួយទៀត គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យមន្ត្រីលេខាធិការដ្ឋានមួយរូបឬពីររូប ដើម្បីបន្តនិរន្តភាពការងារបោះឆ្នោតនៅតាមខេត្ត ក្រុង ។

មាត្រា ១៩.-

ភារកិច្ចនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតមានដូចតទៅ :

១-អនុវត្តភារកិច្ចដែលច្បាប់ បទបញ្ជានិងលិខិតបទដ្ឋាននានាអនុញ្ញាតឬតម្រូវឱ្យអនុវត្ត ។

២-អនុវត្តភារកិច្ចនិងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀតដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតប្រគល់ឱ្យ ។

មាត្រា ២០.-

សមាសភាពគណៈកម្មការ ឃុំ សង្កាត់ រៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបានតែងតាំងឡើងដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត តាមសំណើរបស់គណៈកម្មការ ខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋ មន្ត្រីរាជការនិងឬអ្នកមុខអ្នកការក្នុងស្រុក

ខ័ណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត លើកលែងតែយោធិន នគរបាល មន្ត្រីតុលាការ បព្វជិតសាសនានិងមេឃុំ ជំទប់ ចៅសង្កាត់ ចៅសង្កាត់រង ។

សមាសភាពគណៈកម្មការនេះមានប្រធានមួយរូប អនុប្រធានមួយរូបនិងសមាជិកបីរូប ។

មាត្រា ២១.-

គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់ រៀបចំការបោះឆ្នោតមានភារកិច្ចនិងការទទួលខុសត្រូវដូចតទៅ :

១-អនុវត្តភារកិច្ចដែលច្បាប់ បទបញ្ជានិងលិខិតបទដ្ឋាននានា អនុញ្ញាតឬតម្រូវឱ្យអនុវត្ត ។

២-អនុវត្តភារកិច្ចនិងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀត ដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតប្រគល់ឱ្យ។

មាត្រា ២២.-

សមាសភាពគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ត្រូវបានតែងតាំងឡើងដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត តាមសំណើរបស់គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋ មន្ត្រីរាជការក្នុងស្រុក ខ័ណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត លើកលែងតែយោធិន នគរបាល មន្ត្រីតុលាការ បព្វជិតសាសនា អភិបាល អភិបាលរង ស្រុក ខ័ណ្ឌ មន្ត្រីដែលបម្រើការរដ្ឋបាលក្នុងសាលាឃុំ សង្កាត់និងប្រធានភូមិ ។

សមាសភាពគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗត្រូវមានប្រធានមួយរូប អនុប្រធានមួយរូប លេខាធិការមួយរូបនិងសមាជិកពីពីររូបទៅបួនរូប តាមការចាំបាច់និងតាមការកំណត់របស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ២៣.-

ភារកិច្ចនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតមានដូចតទៅ

១-អនុវត្តភារកិច្ចដែលច្បាប់ បទបញ្ជានិងលិខិតបទដ្ឋាននានាអនុញ្ញាតឬតម្រូវឱ្យអនុវត្ត ។

២-អនុវត្តភារកិច្ចនិងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀតដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតប្រគល់ឱ្យ ។

មាត្រា ២៤.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអាចចេញសេចក្តីសំរេចប្រគល់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនដល់គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង រៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតនិងមន្ត្រីឬភ្នាក់ងារបម្រើការងារបោះឆ្នោត ដើម្បីអនុវត្តការងារបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ២៥.-

បេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រឬសមាជិកគណៈកម្មាធិការនាយកនៃគណបក្សនយោបាយមិនអាចចូលរួមក្នុងសមាសភាពគណៈកម្មាធិការជាតិឬគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតបានឡើយ ។

មាត្រា ២៦.-

គណបក្សនយោបាយនីមួយៗដែលឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតអាចបញ្ជូនតំណាងរបស់ខ្លួនម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតចូលរួមសង្កេតការណ៍មើលការបោះឆ្នោតតាមការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗ ។

មាត្រា ២៧.-

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ អង្គការអន្តរជាតិនិងប្រទេសនានាអាចបញ្ជូនតំណាងរបស់ខ្លួនឱ្យចូលរួមជាអ្នកសង្កេតការណ៍ការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ២៨.-

តំណាងគណបក្សនយោបាយដែលឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត តំណាងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ អង្គការអន្តរជាតិនិងប្រទេសនានាដែលចូលរួមសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោតត្រូវមានការទទួលស្គាល់ពីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ២៩.-

អាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ដែលទទួលខុសត្រូវការងារសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈនិងវិស័យការងារឯទៀត ត្រូវផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដល់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតនិងគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ដើម្បីរក្សាសុវត្ថិភាព សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈនិងរបៀបរៀបរយក្នុងសម័យបោះឆ្នោត ការឃោសនាបោះឆ្នោត ការបោះឆ្នោតតាមសំណើរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិឬគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៣០.-

ប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវមានឋានៈនិងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។ អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវមានឋានៈនិងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងរដ្ឋមន្ត្រី ។ សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវមានឋានៈនិងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងរដ្ឋលេខាធិការ ។ អគ្គលេខាធិការនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវមានឋានៈនិងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងអគ្គនាយកក្រសួង ។

មាត្រា ៣១.-

សមាជិកនៃគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ដទៃទៀត ព្រមទាំងបុគ្គលិកនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវបានទទួលប្រាក់កម្រៃតាមការកំណត់របស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៣២.-

គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបំពេញការងាររបស់ខ្លួនរហូតដល់ថ្ងៃប្រកាសលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រជាស្ថាពរ ។

គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបំពេញការងាររបស់ខ្លួនរហូតដល់ហុកសិប (៦០)ថ្ងៃ ក្រោយពីការប្រកាសលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រជាស្ថាពរ ។ ប្រធាន អនុប្រធាននិងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបន្តការងាររបស់ខ្លួនរហូតដល់មានការតែងតាំងថ្មី ។

ជំពូកទី ៤

ការចុះបញ្ជីឈ្មោះបក្សនយោបាយឈររឈ្មោះបោះឆ្នោត

និងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះ

មាត្រា ៣៣.-

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែលមានសិទ្ធិនិងមានបំណងឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងជាតំណាងរាស្ត្រត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

១-មានសញ្ជាតិខ្មែរពីកំណើត ។

២-មានអាយុម្ភៃប្រាំ (២៥)ឆ្នាំ ឡើងទៅគិតទៅដល់ថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

៣-មានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ។

៤-ស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយ៉ាងតិចមួយ (១)ឆ្នាំ គិតទៅដល់ថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

៥-មានការតែងតាំងពីគណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត។

មាត្រា ៣៤.-

គ្មានសិទ្ធិឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងជាតំណាងរាស្ត្រ :

១-មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល មន្ត្រីតុលាការ កងកម្លាំងនគរបាលជាតិ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទក្នុងមុខតំណែងនិងបព្វជិតសាសនា ឬ

២-ជនដែលត្រូវបានតុលាការផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមហើយដែលមិនទាន់មាននីតិសម្បទាឡើងវិញ ឬ

៣-ជនដែលត្រូវបានផ្តន្ទាទោសដកសិទ្ធិបោះឆ្នោត ឬ

៤-ជនវិកលចរិតឬជនដែលស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលដែលមានលិខិតបញ្ជាក់ពីក្រសួងមានសមត្ថកិច្ច ឬ

៥-ជនដែលត្រូវដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ឬ

៦-សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិនិងគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ឬ

៧-សមាជិកនៃឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម ឬ

៨-សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

មាត្រា ៣៥.-

មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល មន្ត្រីតុលាការ កងកម្លាំងនគរបាលជាតិ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ សមាជិកឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រមនិងបព្វជិតសាសនាដែលមានបំណងឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងជាតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំច្បាប់ឈប់ពិសេសឬលាចាកសិក្ខាបទ រហូតដល់ថ្ងៃប្រកាសលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជាស្ថាពរយ៉ាងតិចប្រាំពីរ(៧)ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបើកយុទ្ធនាការឃោសនាបោះឆ្នោត ។

/ ប្រសិនបើសាមីខ្លួនជាប់ឆ្នោត សាមីខ្លួនត្រូវធ្វើពាក្យសុំតាមឋានានុក្រមទៅសាមីក្រសួងឬសាមីអង្គភាពទៅបម្រើការក្រៅក្របខ័ណ្ឌដើមក្នុងរយៈពេលអាណត្តិរបស់ខ្លួន។ ក្នុងឋានៈ

នេះសាមីខ្លួនត្រូវនៅមានសិទ្ធិឡើងឋានន្តរសក្តិនិងឡើងថ្នាក់ដោយស្វ័យប្រវត្តិនៅក្នុងអតីតភាពការងារសម្រាប់ទទួលសោធននិវត្តន៍ ។

នៅពេលចប់អាណត្តិជាតំណាងរាស្ត្រ សាមីខ្លួនអាចសុំត្រឡប់មកបម្រើការនៅក្រសួងឬអង្គភាពដើមវិញ ប៉ុន្តែមុខងារអាស្រ័យដោយសាមីក្រសួងឬសាមីអង្គភាពជាអ្នកសម្រេច ។

មាត្រា ៣៦.-

បែបបទនៃការអនុវត្តមាត្រា៣៣ មាត្រា៣៤ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជានិងនីតិវិធី ។

មាត្រា ៣៧.-

ការបើកបញ្ជីចុះឈ្មោះគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ត្រូវចាប់ផ្តើមមួយរយម្ភៃ (១២០)ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

ដើម្បីចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រជាផ្លូវការ គណបក្សនយោបាយត្រូវធ្វើពាក្យសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមបែបបទកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត មកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតយ៉ាងយូរកៅសិប (៩០)ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោតដោយភ្ជាប់មកជាមួយ :

១-សេចក្តីចម្លងលិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយនៅក្រសួងមហាផ្ទៃ មួយច្បាប់ ។

២-ឈ្មោះគណបក្សនយោបាយជាអក្សរពេញ ជាអក្សរកាត់និងសញ្ញាសំគាល់គណបក្សនយោបាយ ។

៣-អាស័យដ្ឋាននៃទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

៤-បញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតសរុបទូទាំងប្រទេស ។ បញ្ជីនេះត្រូវមានបេក្ខជនពេញសិទ្ធិចំនួនយ៉ាងតិចមួយភាគបី (១/៣) នៃចំនួនអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភានិងបេក្ខជនបម្រុងចំនួនស្មើគ្នានឹងបេក្ខជនពេញសិទ្ធិ ។

៥-ឈ្មោះមណ្ឌលដែលគណបក្សនយោបាយមានបំណងទៅឈរនិងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះតាមមណ្ឌលទាំងនោះ ។ បញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះតាមមណ្ឌលត្រូវមានចំនួនបេក្ខជនគ្រប់តាមចំនួនកំណត់អាសនៈនិងតាមគំរូដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតផ្តល់ឱ្យ ។

ចំពោះមណ្ឌលបោះឆ្នោតដែលមានអាសនៈមួយឬពីរ ត្រូវមានបេក្ខជនបម្រុងចំនួនយ៉ាងតិចបីរូប ។

៦-សេចក្ដីប្រកាសអំពីគណនីធនាគារ ដែលគណបក្សនយោបាយបានទុកប្រាក់ចំណូលផ្សេងៗ រួមមានទាំងវិភាគទានដែលបានមកពីប្រភពណាក៏ដោយនៅធនាគារក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានការទទួលស្គាល់ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

៧-លក្ខន្តិកៈគណបក្សនយោបាយនិងឯកសារផ្សេងៗដែលបញ្ជាក់ពីការបង្កើតគណបក្សនយោបាយ ។

៨-សេចក្ដីប្រកាសរបស់គណបក្សនយោបាយ សន្យាថាចូលរួមបោះឆ្នោតដោយត្រឹមត្រូវ ដោយសេរី ទទួលយកលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនិងចូលរួមអនុវត្តច្បាប់ស្ដីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ដ្រ ក្រមសីលធម៌និងច្បាប់ស្ដីពីគណបក្សនយោបាយ ។

៩-បញ្ជីរាយនាមគណៈកម្មាធិការនាយកឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ឬអង្គការសមមូលរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

១០-បង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់តម្កល់ចំនួនដប់លាន(១០.០០០.០០០)រៀល ដែលចេញឱ្យដោយធនាគារជាតិ។ ប្រាក់តម្កល់នេះត្រូវបានបង្វិលជូនទៅសាមីគណបក្សនយោបាយវិញក្នុងករណីដែលគណបក្សនយោបាយនោះ បានទទួលសន្លឹកឆ្នោតយ៉ាងតិចបីភាគរយ(៣%)នៃចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការ ឬបានអាសនៈមួយក្នុងរដ្ឋសភា ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ ការចុះឈ្មោះគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរយៈពេលដប់ (១០)ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃប្រកាសរំលាយរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ៣៨.-

បញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមមណ្ឌលត្រូវ :

១-ចុះឈ្មោះតាមលំដាប់អាទិភាពពីខ្ពស់មកទាប តាមការកំណត់របស់គណបក្សនយោបាយ ។

២-ចុះលេខប័ណ្ណបោះឆ្នោតរបស់បេក្ខជនម្នាក់ៗ ។

៣-ភ្ជាប់សេចក្ដីប្រកាសរបស់បេក្ខជនយល់ព្រមទទួលការតែងតាំងជាបេក្ខជនតាមមណ្ឌលរបស់គណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៣៩.-

បេក្ខជនម្នាក់ៗត្រូវមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះសម្រាប់មណ្ឌលតែមួយគត់ ។

បេក្ខជនដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះលើសពីមួយមណ្ឌល ត្រូវបានប្រកាសថាបាត់សិទ្ធិឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ទោះជាសាមីខ្លួនទៅឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនក្នុងគណបក្សនយោបាយណាផ្សេងទៀតក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤០.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវពិនិត្យសម្រេចលើពាក្យសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរប្រាំពីរ (៧)ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យសុំ ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវពិនិត្យនិងសម្រេចលើពាក្យសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជាបន្ទាន់ ។

ក្នុងករណីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតយល់ព្រមចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជូនសាមីគណបក្សនយោបាយ ។

ក្នុងករណីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតពិនិត្យឃើញថា សំណុំលិខិតរបស់គណបក្សនយោបាយនោះ ពុំបានបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌណាមួយដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ មាត្រា ៣៤ មាត្រា ៣៥ មាត្រា ៣៦ មាត្រា ៣៧និងមាត្រា ៣៨ នៃច្បាប់នេះ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវជូនដំណឹងទៅសាមីគណបក្សនយោបាយនោះវិញ ដើម្បីបំពេញបន្ថែម ។

គណបក្សនយោបាយនេះ ត្រូវបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលខ្វះខាតយ៉ាងយូរដប់(១០)ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលសាមីគណបក្សនយោបាយបានទទួលលិខិតជូនដំណឹង ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ គណបក្សនយោបាយត្រូវបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលខ្វះខាតឱ្យទាន់មុនពេលបញ្ឈប់បញ្ជីចុះឈ្មោះគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

ក្នុងករណីនេះ បើគណបក្សនយោបាយពុំបានបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌទាំងនោះទេ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតចាត់ទុកថាគណបក្សនយោបាយនោះបោះបង់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៤១.-

ប្រសិនបើបេក្ខភាពឬបញ្ជីរាយនាមបេក្ខជនណាមួយត្រូវបានបដិសេធតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៣ឬមាត្រា ៣៤ឬមាត្រា ៣៥ឬមាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់នេះ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ :

-បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធបេក្ខភាពឬបញ្ជីរាយនាមបេក្ខជនដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។

-ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធមួយច្បាប់ទៅសាមីខ្លួននិងសាមីគណបក្សនយោបាយ ។

-ផ្តល់ពត៌មានដល់សាមីខ្លួននិងទៅសាមីគណបក្សនយោបាយថាអនុលោមតាមមាត្រា ៤២ នៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួនឬសាមីគណបក្សនយោបាយអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលប្រាំពីរ (៧)ថ្ងៃ យ៉ាងយូរបន្ទាប់ពីថ្ងៃទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ សាមីខ្លួនឬសាមីគណបក្សនយោបាយ អាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញជាបន្ទាន់ ។

-ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធមួយច្បាប់ជូនក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញដើម្បីជាពត៌មាននិងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ៤២.-

បេក្ខភាពណាដែលត្រូវបានបដិសេធឬបញ្ជីរាយនាមបេក្ខជនរបស់គណបក្សនយោបាយណា ដែលត្រូវបានបដិសេធដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត សាមីខ្លួនឬសាមីគណបក្សនយោបាយនោះមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលប្រាំពីរ (៧)ថ្ងៃ យ៉ាងយូរបន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ សាមីខ្លួនឬសាមីគណបក្សនយោបាយអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញជាបន្ទាន់ ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវពិនិត្យនិងសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ានេះក្នុងរយៈពេលដប់ (១០)ថ្ងៃ យ៉ាងយូរបន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវពិនិត្យនិងសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ានេះជាបន្ទាន់ ។

មាត្រា ៤៣.-

សវនាការឬផ្នែកមួយនៃសវនាការរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញដែលវិនិច្ឆ័យទៅលើបណ្តឹងតវ៉ាត្រូវធ្វើជាចំហ ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវបិទផ្សាយ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទីកន្លែងនិងពេលវេលានៃការបើកសវនាការវិនិច្ឆ័យលើបណ្តឹងតវ៉ានេះ ។

មាត្រា ៤៤.-

បន្ទាប់ពីបានបញ្ចប់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតឬនិងក្រោយពេលដែលបណ្តឹងតវ៉ាត្រូវបានដោះស្រាយជាស្ថាពរ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបិទផ្សាយបញ្ជីរាយនាមគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ដែលបានចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនិងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមខេត្ត ក្រុង របស់គណបក្សនយោបាយទាំងនោះទៅតាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិនិងនីតិវិធី ។

ជំពូកទី ៥

ការិយាល័យបោះឆ្នោត

មាត្រា ៤៥.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវសម្រេចបង្កើតការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមឃុំ សង្កាត់ ដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិនិងនីតិវិធី ។

ការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតត្រូវទៅជាការិយាល័យបោះឆ្នោតនៅពេលបោះឆ្នោត លើកលែងតែការិយាល័យចល័តចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៤៦.-

ការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗត្រូវមានប្រជាពលរដ្ឋដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតយ៉ាងច្រើនត្រឹមមួយរយ (៦០០)នាក់ លើកលែងតែមានសេចក្តីសម្រេចផ្សេងអំពីនេះរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនីមួយៗ ត្រូវប្រមូលផ្តុំដោយភូមិទាំងមូលនិងត្រូវបង្កលក្ខណៈឱ្យសមាជិកទាំងអស់របស់គ្រួសារក្នុងភូមិនោះបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនិងបានទៅបោះឆ្នោតនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះ ។

មាត្រា ៤៧.-

ឈ្មោះនិងទីតាំងការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលបានកំណត់ហើយត្រូវបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ។

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតអាចសុំតារាងកំណត់ឈ្មោះនិងទីតាំងការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនេះបានដោយបង់ថ្លៃ ។

តម្លៃនេះត្រូវគិតត្រឹមតែតម្លៃផលិតប៉ុណ្ណោះ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបញ្ជូនតារាងឈ្មោះនិងទីតាំងការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៃមណ្ឌលនីមួយៗមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

ជំពូកទី ៦

ការចុះឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតនិងបញ្ជីបោះឆ្នោត

មាត្រា ៤៨.-

បញ្ជីបោះឆ្នោតនៃការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនីមួយៗ ត្រូវបានរៀបចំដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។ បញ្ជីបោះឆ្នោតនៃការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតទាំងអស់នេះត្រូវកត់ចូលក្នុងសៀវភៅបញ្ជីមួយ ហើយរក្សាទុកជាឯកសារនៅទីស្នាក់ការគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវប្រកាសផ្សាយបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការកៅសិប (៩០)ថ្ងៃ យ៉ាងតិចមុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ បញ្ជីបោះឆ្នោតត្រូវយកបញ្ជីបោះឆ្នោតចុងក្រោយទុកជាផ្លូវការ ហើយត្រូវផ្សព្វផ្សាយបញ្ជីនេះយ៉ាងតិចហាសិប (៥០)ថ្ងៃមុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៤៩.-

សៀវភៅបញ្ជីនេះត្រូវរក្សាទុកជាអចិន្ត្រៃយ៍ ។ រយៈពេលចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវបានកំណត់ដោយការប្រកាសជាសាធារណៈ។ រយៈពេលចុះឈ្មោះនេះអាចកែប្រែបានដោយការប្រកាសជាសាធារណៈ ផ្អែកតាមសភាពការណ៍នៃប្រទេសជាតិឬសភាពការណ៍នៃខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខ័ណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ឬការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៥០.-

ដើម្បីបោះឆ្នោត ប្រជាពលរដ្ឋទាំងឡាយត្រូវមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនិងមានប័ណ្ណបោះឆ្នោត ។

លក្ខខ័ណ្ឌនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតគឺ :

១-មានសញ្ជាតិខ្មែរ ។

២-មានអាយុ ១៨ឆ្នាំ ឡើងទៅគិតទៅដល់ថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

៣-មានអាស័យដ្ឋានច្បាស់លាស់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៤-ត្រូវទៅចុះឈ្មោះដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។

៥-មិនត្រូវស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពជាប់ពន្ធនាគារ ។

៦-ពុំមែនជាជនវិកលចរិតឬជនដែលស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលដែលមានលិខិតបញ្ជាក់ពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ៥១.-

បេក្ខជនដែលឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត សហព័ទ្ធនិងកូនអាចទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅមណ្ឌលបោះឆ្នោតដែលខ្លួនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមលក្ខខ័ណ្ឌនៃមាត្រា ៥០ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៥២.-

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរម្នាក់ៗ ត្រូវមានឈ្មោះតែមួយនៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនៃការិយាល័យបោះឆ្នោតតែមួយគត់ ។

មាត្រា ៥៣.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវតែងតាំងភ្នាក់ងារឱ្យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬពិនិត្យបញ្ជីបោះឆ្នោតសារឡើងវិញនៅតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនានា ។

មាត្រា ៥៤.-

ដើម្បីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់ៗត្រូវទៅបង្ហាញខ្លួននៅការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដោយបង្ហាញឯកសារដូចមានកំណត់ក្នុងបទបញ្ជានិងនីតិវិធី ។

ប្រសិនបើប្រជាពលរដ្ឋមានឯកសារគ្រប់គ្រាន់ត្រឹមត្រូវហើយ ភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតត្រូវ :

- ចុះឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋនោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។
- កត់ឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋនោះចូលក្នុងសៀវភៅបញ្ជីអ្នកបោះឆ្នោត ។
- ចេញប័ណ្ណបោះឆ្នោតជូនសាមីខ្លួន ។

ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋណាដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតពីមុនកន្លងមកហើយ ភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតគ្រាន់តែពិនិត្យភស្តុតាងនៃការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតពីមុនរួចអនុវត្តការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមល័ក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ។

មាត្រា ៥៥.-

ហាមឃាត់មិនឱ្យយកអាវុធឬជាតិផ្ទុះចូលក្នុងបរិវេណការពារសន្តិសុខនៃការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៥៦.-

ភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត អាចបដិសេធការចុះឈ្មោះរបស់អ្នកមកចុះឈ្មោះ ក្នុងករណីដែលមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ជននោះពុំមានល័ក្ខខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រាន់តាមមាត្រា ៥០និងមាត្រា ៥១ នៃច្បាប់នេះ ។

ក្នុងករណីដែលភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតបដិសេធការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតត្រូវ :

- បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។
- ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃការបដិសេធមួយច្បាប់ជូនសាមីខ្លួន ។
- ផ្តល់ព័ត៌មានដល់សាមីខ្លួនថា អនុលោមតាមមាត្រា ៥៧ នៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួនឬអ្នកដទៃទៀតអាចប្តឹងតវ៉ាទៅគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។
- ផ្ញើសំណុំឯកសារបដិសេធមួយច្បាប់ទៅគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង រៀបចំការបោះឆ្នោតដើម្បីជាព័ត៌មាននិងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ៥៧.-

ជនណាដែលការសុំចុះឈ្មោះរបស់ខ្លួនត្រូវបានបដិសេធដោយភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ជននោះឬអ្នកដទៃទៀតអាចប្ដឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

មាត្រា ៥៨.-

គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវសម្រេចលើបណ្ដឹងតវ៉ានេះក្នុងរយៈពេលប្រាំពីរ (៧)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្ដឹង ។

សាធារណជនអាចចូលរួមស្ដាប់គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតសម្រេចលើបណ្ដឹងតវ៉ានេះបាន ។

មាត្រា ៥៩.-

ប្រសិនបើគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតយល់ព្រមតាមសំណើរបស់អ្នកប្ដឹងតវ៉ា គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត អនុវត្តការចុះឈ្មោះតាមល័ក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៥៤ នៃច្បាប់នេះ ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតពុំយល់ព្រមតាមសំណើរបស់អ្នកប្ដឹងតវ៉ា គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ :

-បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធ ដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។

-ផ្ដល់សេចក្ដីចម្លងនៃការបដិសេធមួយច្បាប់ជូនសាមីខ្លួន ។

-ផ្ដល់ព័ត៌មានជូនសាមីខ្លួនថា អនុលោមតាមមាត្រា ៦០ នៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួនឬអ្នកដទៃទៀតអាចប្ដឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

-ផ្ញើសំណុំឯកសារបដិសេធមួយច្បាប់ទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដើម្បីជាព័ត៌មាននិងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ៦០.-

ជនណាដែលបណ្តឹងតវ៉ារបស់ខ្លួនត្រូវបានបដិសេធដោយគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ជននោះឬអ្នកដទៃទៀតអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

មាត្រា ៦១.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ានេះ ក្នុងរយៈពេលប្រាំពីរ (៧)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត យល់ព្រមតាមសំណើរបស់អ្នកប្តឹងតវ៉ា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចទៅគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតដើម្បីចាត់ឱ្យភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតចុះឈ្មោះអ្នកដែលត្រូវបានបដិសេធ ដោយអនុវត្តតាមល័ក្ខខណ្ឌចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៥៤ នៃច្បាប់នេះ ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតពុំយល់ព្រមតាមសំណើរបស់អ្នកប្តឹងតវ៉ាគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ :

-បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធ ដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។

-ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃការបដិសេធនេះមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ។

-ផ្តល់ពត៌មានទៅសាមីខ្លួនថា អនុលោមតាមមាត្រា ៦២ នៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួនឬអ្នកដទៃទៀតអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

-ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃការបដិសេធនេះមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញដើម្បីជាពត៌មាននិងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ៦២.-

ជនណាដែលការសុំចុះឈ្មោះរបស់ខ្លួនត្រូវបានបដិសេធដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ជននោះឬអ្នកដទៃទៀតអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ានេះក្នុងរយៈពេលដប់ (១០)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ក្នុងករណីក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញយល់ព្រមឬមិនយល់ព្រមតាមបណ្តឹងតវ៉ា ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវ :

-ចេញសេចក្តីសម្រេចឱ្យគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតចុះឈ្មោះ ឬបដិសេធឈ្មោះអ្នកប្តឹងតវ៉ា ។

-ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីសម្រេចយល់ព្រមឬបដិសេធនេះមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ។

ប្រសិនបើសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញតម្រូវឱ្យចុះឈ្មោះអ្នកប្តឹងតវ៉ា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតអ្នកដែលមានបញ្ហានោះតាមលក្ខការណ៍ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ មាត្រា ៥៤ នៃច្បាប់នេះ ហើយផ្ញើបញ្ជីបោះឆ្នោតកែប្រែថ្មីនៃការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលពាក់ព័ន្ធនោះមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

មាត្រា ៦៣.-

បន្ទាប់ពីថ្ងៃបញ្ចប់ការចុះបញ្ជីបោះឆ្នោតភ្លាម គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យបិទផ្សាយបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូង នៅតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមទីស្នាក់ការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតនិងនៅតាមទីស្នាក់ការគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតមានសិទ្ធិសុំបញ្ជីបោះឆ្នោតថតចម្លងនេះបានដោយបង់ថ្លៃ ។ តម្លៃនេះត្រូវគិតត្រឹមតែតម្លៃផលិតប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៦៤.-

ក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបិទផ្សាយបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូង ជនណាក៏ដោយក៏អាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតពីការបាត់ឈ្មោះឬជំទាស់ការចុះឈ្មោះ ឬការរក្សាទុកឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនៃជនណាម្នាក់ដែលខ្លួនមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា :

-ជននោះពុំមានលក្ខខ័ណ្ឌត្រឹមត្រូវ គ្រប់គ្រាន់តាមមាត្រា៥០ នៃច្បាប់នេះ។

-ជននោះបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតចំនួនពីរឬច្រើនកន្លែង ។

-ជននោះកំពុងស្ថិតនៅក្នុងភាពរង់ចាំការសម្រេចចុះឈ្មោះពីគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ឬពីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតឬពីក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ តែសាមីខ្លួនមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតឬមានប័ណ្ណបោះឆ្នោតរួចហើយ ។

មាត្រា ៦៥.-

គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ាឬជំទាស់ក្នុងរយៈពេលបី (៣)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ប្រសិនបើបណ្តឹងតវ៉ាឬជំទាស់នេះជាការត្រឹមត្រូវ គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវចាត់ឱ្យចុះឈ្មោះសាមីខ្លួនក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតដោយអនុលោមតាមល័ក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី២ មាត្រា៥៤ នៃច្បាប់នេះឬត្រូវលុបឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហានោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតនិងពីសៀវភៅបញ្ជីអ្នកបោះឆ្នោតឬនិងដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតពីសាមីខ្លួន ។

ប្រសិនបើអ្នកតវ៉ាឬជំទាស់ឬអ្នកដែលមានបញ្ហាពុំពេញចិត្តនឹងការសម្រេចរបស់គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ជននោះឬអ្នកតំណាងអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥)ថ្ងៃយ៉ាងយូរបន្ទាប់ពីថ្ងៃទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវសំរេចលើបណ្តឹងតវ៉ាឬជំទាស់នោះក្នុងរយៈពេលដប់ (១០)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ប្រសិនបើបណ្តឹងតវ៉ាឬជំទាស់នោះជាការត្រឹមត្រូវ គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ការឱ្យភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ចុះឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហានោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត តាមល័ក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី២ មាត្រា៥៤ នៃច្បាប់នេះឬលុបឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហានោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតនិងសៀវភៅបញ្ជីអ្នកបោះឆ្នោត ឬនិងដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតពីសាមីខ្លួន ។

ប្រសិនបើអ្នកតវ៉ាឬអ្នកជំទាស់ពុំពេញចិត្តនឹងការសម្រេចរបស់គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង រៀបចំការបោះឆ្នោត ជននោះឬអ្នកតំណាងអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខអក្សរទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ក្នុងរយៈពេលប្រាំពីរ (៧)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ាឬជំទាស់នោះក្នុងរយៈពេលដប់ (១០)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ប្រសិនបើបណ្តឹងតវ៉ាឬជំទាស់នោះជាការត្រឹមត្រូវ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ការឱ្យភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ចុះឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហានោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតតាមល័ក្ខការណ៍ដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី២ មាត្រា៥៤ នៃច្បាប់នេះឬលុបឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហានោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតនិងសៀវភៅបញ្ជីអ្នកបោះឆ្នោតនិងដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតពីសាមីខ្លួន ។

មាត្រា ៦៦.-

ប្រសិនបើអ្នកប្តឹងតវ៉ាឬជំទាស់នៅពុំពេញចិត្តនឹងការសំរេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ជននោះឬអ្នកតំណាងអាចប្តឹងតវ៉ាឬជំទាស់ជាលាយលក្ខអក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវសំរេចលើបណ្តឹងតវ៉ាឬជំទាស់នោះ ក្នុងរយៈពេលដប់ (១០)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ប្រសិនបើបណ្តឹងតវ៉ាឬជំទាស់នោះជាការត្រឹមត្រូវ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវ ៈ

-ចេញសេចក្តីសំរេចឱ្យគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតចុះឈ្មោះ ឬបដិសេធឈ្មោះអ្នកប្តឹងតវ៉ាឬអ្នកដែលមានបញ្ហា ។

-ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីយល់ព្រមឬបដិសេធនេះមួយច្បាប់ ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬអ្នកជំទាស់ ឬអ្នកដែលមានបញ្ហា ។

ប្រសិនបើសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញតម្រូវឱ្យចុះឈ្មោះអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬអ្នកដែលមានបញ្ហា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ការឱ្យភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ចុះឈ្មោះសាមីខ្លួនតាមល័ក្ខការណ៍ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ មាត្រា៥៤ នៃច្បាប់នេះ ហើយផ្ញើបញ្ជីបោះឆ្នោតកែប្រែថ្មីនៃការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលពាក់ព័ន្ធនោះមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

មាត្រា ៦៧.-

នៅពេលដែលបណ្តឹងតវ៉ាត្រូវបានសម្រេចជាស្ថាពរ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវបិទផ្សាយបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការនៅការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត នៅទីស្នាក់ការគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតនិងនៅទីស្នាក់ការគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតមានសិទ្ធិសុំបញ្ជីបោះឆ្នោតថតចម្លងបានដោយបង់ថ្លៃ ។ តម្លៃនេះត្រូវគិតត្រឹមតែតម្លៃផលិតប៉ុណ្ណោះ។

មាត្រា ៦៨.-

ជនណាដែលមានប័ណ្ណបោះឆ្នោតជារបស់បុគ្គលដែលស្លាប់ទៅ ត្រូវយកប័ណ្ណនោះមកប្រគល់ជូនគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតជាបន្ទាន់ ។

គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីលុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតដែលស្លាប់នោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតនិងពីសៀវភៅបញ្ជីអ្នកបោះឆ្នោត ហើយបញ្ជូនប័ណ្ណបោះឆ្នោតនោះទៅថ្នាក់លើដើម្បីបំផ្លាញចោល ។

មាត្រា ៦៩.-

គណបក្សនយោបាយឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិនិងបរទេស អង្គការអន្តរជាតិនិងប្រទេសនានា អាចបញ្ជូនតំណាងរបស់ខ្លួនចូលសង្កេតការណ៍ក្នុងការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតបាន ។

តំណាងទាំងអស់ត្រូវមានការទទួលស្គាល់ពីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ជំពូកទី ៧

ការឃោសនាបោះឆ្នោត

មាត្រា ៧០.-

ការឃោសនាបោះឆ្នោតមានទិសដៅឱ្យគណបក្សនយោបាយនិងបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនជូនអ្នកបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៧១.-

គណបក្សនយោបាយនិងបេក្ខជនទាំងអស់ ត្រូវជៀសវាងប្រព្រឹត្តអំពើគំរាមកំហែង ឬបំភិតបំភ័យឬអំពើហិង្សាទៅលើប្រជាពលរដ្ឋ ទៅលើគណបក្សនយោបាយឬបេក្ខជនដទៃទៀត។

គ្រប់គណបក្សនយោបាយនិងបេក្ខជនទាំងអស់មិនត្រូវញុះញង់អ្នកគាំទ្រឬអ្នកបោះឆ្នោតឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើរំលោភ គំរាមកំហែង អំពើហិង្សាឬបំភិតបំភ័យទៅលើបុគ្គលឬគណបក្សនយោបាយដទៃឡើយ ។

មាត្រា ៧២.-

យុទ្ធនាការឃោសនាបោះឆ្នោតមានរយៈពេលសាមសិប (៣០)ថ្ងៃ ហើយគ្រប់សកម្មភាពនៃការឃោសនាបោះឆ្នោតត្រូវឈប់ ២៤ម៉ោង មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៧៣.-

ក្នុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោតនិងពេលបោះឆ្នោត គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ បេក្ខជនទាំងអស់ សមាជិកនៃគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ អ្នកគាំទ្រទាំងអស់ត្រូវគោរពតាមវិធាន បទប្បញ្ញត្តិនិងគោលការណ៍ដែលចែងក្នុងច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រនិងក្រមសីលធម៌ បទបញ្ជានិងនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត គោរពតាមគោលការណ៍សិទ្ធិមនុស្សនិងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ដូចមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៧៤.-

គ្រប់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយពត៌មាន រួមមានសារពត៌មាន វិទ្យុនិងទូរទស្សន៍របស់រដ្ឋត្រូវទទួលចុះផ្សាយគ្រប់ពត៌មានដែលស្នើដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតដោយមិនយកថ្លៃ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយពីការងារបោះឆ្នោតនិងអប់រំដល់អ្នកបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៧៥.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីផ្សព្វផ្សាយអត្ថបទឃោសនាតាមស្នើរបស់គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតផ្អែកតាមគោលការណ៍ស្មើភាពនិងតាមលំដាប់ពេលមុនក្រោយ

មាត្រា ៧៦.-

ក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិផ្សព្វផ្សាយ គណបក្សនយោបាយនិងបេក្ខជនទាំងអស់មិនត្រូវប្រើអំពើហិង្សា អំពើរំលោភ សំដីប្រមាថមើលងាយ មិនត្រូវសាបព្រួសឱ្យមានការភ័យខ្លាច ការភាន់ច្រឡំ ធ្វើឱ្យច្របូកច្របល់បាត់ទំនុកចិត្តលើការសម្ងាត់នៃការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៧៧.-

អ្នកគ្រប់គ្រងរោងមហោស្រព មណ្ឌលកីឡា ឧទ្យានសាធារណៈ សាលសាធារណៈ ត្រូវផ្តល់ទីកន្លែងរបស់ខ្លួនដល់បេក្ខជនឬគណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត ដែលស្នើសុំចូលប្រើប្រាស់សម្រាប់បម្រើការឃោសនាដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ស្មើភាពនិងតាមលំដាប់មុនក្រោយ ។

មាត្រា ៧៨.-

ក្នុងសម័យឃោសនាបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ គណបក្សនយោបាយឬបេក្ខជនដែលមានបំណងចូលរោងមហោស្រព មណ្ឌលកីឡា ឧទ្យានសាធារណៈ សាលសាធារណៈ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៧៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវធ្វើពាក្យសុំទៅអ្នកគ្រប់គ្រងទីខ្នែងទាំងនោះបី (៣)ថ្ងៃយ៉ាងតិចមុនថ្ងៃប្រជុំឃោសនា ហើយត្រូវចម្លងពាក្យសុំនេះមួយច្បាប់ផ្ញើទៅគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់ រៀបចំការបោះឆ្នោត ។

អ្នកគ្រប់គ្រងទីខ្នែងទាំងនោះ ត្រូវឆ្លើយតបនឹងពាក្យសុំចូលក្នុងរយៈពេលម្ភៃបួន (២៤)ម៉ោង យ៉ាងយូរបន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យសុំ ។

មាត្រា ៧៩.-

គណបក្សនយោបាយឬបេក្ខជនអាចធ្វើសកម្មភាពឃោសនានៅលើទីធ្លាឯកជនឬនៅសាលឯកជនបាន ប្រសិនបើមានការព្រមព្រៀងពីម្ចាស់កន្លែងនោះ តែត្រូវជូនដំណឹងដល់គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៨០.-

គណបក្សនយោបាយនិងបេក្ខជនទាំងអស់មិនត្រូវជ្រៀតជ្រែកឬធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់សកម្មភាពគណបក្សនយោបាយឬបេក្ខជនដទៃទៀត ។

មាត្រា ៨១.-

ចំណាយសម្រាប់ការឃោសនារបស់គណបក្សនយោបាយនិងរបស់បេក្ខជនម្នាក់ៗជាបន្ទុករបស់គណបក្សនយោបាយឬបេក្ខជនផ្ទាល់ ។

មាត្រា ៨២.-

គ្រប់គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតរួចហើយ ត្រូវមានសៀវភៅគណនីដើម្បីកត់ត្រាចំណូល ប្រភពនៃប្រាក់ចំណូលនិងចំណាយសម្រាប់ការឃោសនាបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអាចត្រួតពិនិត្យសៀវភៅគណនីនេះ នៅពេលមានការចាំបាច់ ។

មាត្រា ៨៣.-

វិភាគទានទាំងអស់ដែលគណបក្សនយោបាយបានទទួល ត្រូវបញ្ចូលក្នុងគណនីនៃធនាគារ ហើយរាល់ចំណាយទៅលើការឃោសនាត្រូវតែចេញពីគណនីតែមួយនេះ ។

ជំពូកទី ៨

ការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោតនិងការបូកសរុបលទ្ធផល នៃការបោះឆ្នោត

មាត្រា ៨៤.-

ការិយាល័យបោះឆ្នោត ត្រូវបានរៀបចំតាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៥ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៨៥.-

ការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើតែមួយថ្ងៃ ។

ការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅចាប់ពីម៉ោងប្រាំពីរព្រឹក រហូតដល់ម៉ោងដប់ប្រាំមួយ លើកលែងតែមានសេចក្តីសម្រេចផ្សេងពីនេះរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើអ្នកបោះឆ្នោតទាំងអស់ដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតបានបោះគ្រប់គ្នា ហើយ គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតអាចប្រកាសបញ្ចប់ការបោះឆ្នោតមុនម៉ោងដប់ប្រាំមួយ។

មាត្រា ៨៦.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវផ្សព្វផ្សាយបញ្ជីឈ្មោះនិងទីតាំង ការិយាល័យបោះឆ្នោត ហើយត្រូវបិទផ្សាយបញ្ជីទាំងនេះនៅគ្រប់ការិយាល័យបោះឆ្នោតសាមសិប (៣០)ថ្ងៃយ៉ាងតិចមុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៨៧.-

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈររឈ្មោះបោះឆ្នោតអាចសុំសេចក្តីចម្លងនៃ បញ្ជីឈ្មោះនិងទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោតនេះបានដោយបង់ថ្លៃ ។ តម្លៃនេះគិតត្រឹមតែតម្លៃ ផលិតប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៨៨.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវផ្គត់ផ្គង់ការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗ នូវសម្ភារៈដូចតទៅ តាមចំនួនសមស្រប មួយថ្ងៃមុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ៖

១-បញ្ជីបោះឆ្នោត ។

២-សន្លឹកឆ្នោត ។

៣-ហិបឆ្នោត ។

៤-បន្ទប់សម្ងាត់ ។

៥-ទឹកជ្រលក់ដៃ ។

៦-សោនិងប្រដាប់ឃ្នុំ ។

៧-ក្រដាសបែបបទសម្រាប់បំពេញកំណត់ហេតុនិងសម្រង់លទ្ធផល ។

៨-ប៊ិចសរសេរ ។

៩-ស្រោមសំបុត្រដែលបោះពុម្ពបើខ្ទង់រួចហើយ ។

១០-ថង់ប្លាស្ទិក ។

១១-សម្ភារៈនិងបរិក្ខារចាំបាច់ផ្សេងៗទៀត ។

មាត្រា ៨៩.-

មុនថ្ងៃបោះឆ្នោតមួយថ្ងៃ ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវប្រជុំសមាជិកទាំងអស់ដើម្បីត្រួតពិនិត្យវត្តមានសមាជិកនិងពិនិត្យទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោត និងពិនិត្យសម្ភារៈបរិក្ខារបម្រើឱ្យការងារបោះឆ្នោត។

ប្រសិនបើមានសមាជិកណាម្នាក់អវត្តមាន សមាជិកនោះត្រូវតែជំនួសដោយសមាជិកថ្មីដែលជ្រើសតាំងឡើងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលចែងក្នុងបទបញ្ជានិងនីតិវិធី ។

ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ការដើម្បីឱ្យការិយាល័យបោះឆ្នោតមានសម្ភារៈបរិក្ខារនិងសម្ភារីមចាំបាច់សម្រាប់ការបោះឆ្នោត ។

ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតពិនិត្យស្ថានភាពសន្តិសុខនៅការិយាល័យបោះឆ្នោត ហើយចាត់វិធានការការពារសន្តិសុខប្រសិនបើចាំបាច់ ។

មាត្រា ៩០.-

នៅថ្ងៃបោះឆ្នោត សមាជិកគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ត្រូវមកដល់ទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោតដើម្បីរៀបចំការបោះឆ្នោតមួយម៉ោងកន្លះ មុនចាប់ផ្តើមការបោះឆ្នោត។

គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវគោរពតាមការណែនាំដែលចែងក្នុងបទបញ្ជានិងនីតិវិធី ។

ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពត្រឹមត្រូវនៃតំណាងគណបក្សនយោបាយនិងអ្នកសង្កេតការណ៍ មុននឹងអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទាំងនេះចូលក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩១.-

មុននឹងចាប់ផ្ដើមការបោះឆ្នោត ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ត្រូវបើកបង្ហាញហិបឆ្នោតនៅចំពោះសមាជិកគណៈកម្មការ តំណាងគណបក្សនយោបាយនិងអ្នកសង្កេតការណ៍ទាំងអស់ថា គ្មានអ្វីនៅក្នុងហិបឆ្នោតទេ រួចចាក់សោដែលមានឃ្លុំ ។ លេខឃ្លុំដែលចាក់នេះត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុនៃការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩២.-

ប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់ៗត្រូវបោះឆ្នោតតែនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតដែលឈ្មោះរបស់ខ្លួនមាននៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនិងត្រូវមានប័ណ្ណបោះឆ្នោត លើកលែងតែមានបទបញ្ជាផ្សេងអំពីនេះ ពីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩៣.-

សមាជិកនៃគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យបោះឆ្នោតមុនគេ បន្ទាប់មកតំណាងគណបក្សនយោបាយនិងអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះ ។

មាត្រា ៩៤.-

អ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតតែមួយសន្លឹកនិងតែមួយដងគត់ ដោយត្រូវទៅបោះឆ្នោតដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។

អ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗ ត្រូវបោះឱ្យគណបក្សនយោបាយណាមួយដែលខ្លួនពេញចិត្តដោយគូសសញ្ញាយកតែគណបក្សនយោបាយមួយនិងមិនត្រូវកែ ផ្លូវឬបន្ថែមបន្ថយទេ ។ របៀបបោះឆ្នោតលំអិតផ្សេងទៀត ត្រូវកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩៥.-

ការបោះឆ្នោតជាការសម្ងាត់របស់អ្នកបោះឆ្នោត ។

ការចង់ដឹងអំពីការសម្ងាត់ឬការបង្អើបការសម្ងាត់តាមរូបភាពណាក៏ដោយត្រូវហាមឃាត់ ។

មាត្រា ៩៦.-

ដើម្បីរក្សារបៀបរៀបរយក្នុងបន្ទប់បោះឆ្នោត ជនម្នាក់ៗត្រូវគោរពតាមបទបញ្ជានៃការបោះឆ្នោតរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩៧.-

ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋពិការដែលពុំអាចបោះឆ្នោតដោយខ្លួនឯងបាន ហើយត្រូវការជំនួយ ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចាត់តាំងសមាជិកគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតមួយនាក់ឱ្យជួយ ។

មាត្រា ៩៨.-

ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានប័ណ្ណបោះឆ្នោត តែពុំមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ពុំអាចបោះឆ្នោតបានឡើយ ។

មាត្រា ៩៩.-

អាចចូលបានក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោតតែអ្នកត្រូវបោះឆ្នោត លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតពីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១០០.-

ហាមដាច់ខាតមិនឱ្យយកអាវុធឬជាតិផ្ទុះគ្រប់ប្រភេទចូលក្នុងរង្វង់ការពារសន្តិសុខនៃការិយាល័យបោះឆ្នោតនិងហាមមិនឱ្យស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានជាកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធចូលក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោត លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតពិសេសពីប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ទីធ្លាការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវមានទំហំប្រមាណ ២០០០ម៉ែត្រការ៉េ ហើយរង្វង់ការពារសន្តិសុខត្រូវស្ថិតនៅចំងាយប្រមាណ ២០០ម៉ែត្រជុំវិញការិយាល័យបោះឆ្នោត លើកលែងតែមានការសម្រេចផ្សេងពីនេះរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១០១.-

ក្នុងករណីដែលតំណាងគណបក្សនយោបាយយល់ឃើញថាការបោះឆ្នោតមិនប្រក្រតី តំណាងគណបក្សនយោបាយនោះអាចប្តឹងជំទាស់ឬតវ៉ាមកប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតបាន ។

របៀបបែបបទប្តឹងជំទាស់ឬតវ៉ា ត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជានិងនីតិវិធី ។

គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវដោះស្រាយបណ្តឹងជំទាស់ឬតវ៉ានេះ ។

ការសម្រេចរបស់គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតជាការសំរេចបានការក្នុងកំរិតសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ប្រសិនបើការបោះឆ្នោតនោះប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រក្រតី ។

ប្រសិនបើអ្នកតំណាងនោះនៅតែជំទាស់ឬតវ៉ា គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចុះបញ្ជីជំទាស់ឬតវ៉ានេះក្នុងកំណត់ហេតុ ដោយឱ្យអ្នកជំទាស់ឬតវ៉ានោះចុះហត្ថលេខាជាមួយ ។

មាត្រា ១០២.-

ក្រោយពីការប្រកាសបញ្ចប់ការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុនូវចំនួនអ្នកដែលបានមកបោះឆ្នោតនិងចំនួនសន្លឹកឆ្នោតដែលមិនបានប្រើប្រាស់ ហើយត្រូវរៀបចំដើម្បីរាប់សន្លឹកឆ្នោតនៅនឹងកន្លែងស្របតាមបទបញ្ជានិងនីតិវិធី ។

ចំពោះការិយាល័យបោះឆ្នោតណាដែលមិនអាចរៀបចំរាប់សន្លឹកឆ្នោតនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតរបស់ខ្លួនបាន ដោយករណីប្រធានសក្តិឬអសន្តិសុខ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតនឹងធ្វើការណែនាំដោយឡែក ។

អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិនិងអន្តរជាតិព្រមទាំងអ្នកតំណាងគណបក្សនយោបាយនីមួយៗអាចចូលរួមជាសាក្សីក្នុងការរាប់សន្លឹកឆ្នោតនេះ ។

មាត្រា ១០៣.-

គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវទទួលខុសត្រូវរាប់សន្លឹកឆ្នោត ។ មុននឹងបើកហិបឆ្នោត ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវអញ្ជើញសមាជិកគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត តំណាងគណបក្សនយោបាយនិងអ្នកសង្កេតការណ៍ពិនិត្យ ឃ្លុំសោ ហើយបើកហិបឆ្នោតនៅចំពោះមុខអ្នកទាំងនោះ ។

មាត្រា ១០៤.-

គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវរាប់ចំនួនសន្លឹកឆ្នោតដែលមាននៅក្នុងហិបឆ្នោតហើយផ្ទៀងផ្ទាត់ចំនួននេះ ជាមួយចំនួនអ្នកដែលបានមកបោះឆ្នោត ដែលរាប់ឃើញក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

ក្នុងករណីដែលសន្លឹកឆ្នោតក្នុងហិបឆ្នោតមានចំនួនខុសគ្នានឹងចំនួនអ្នកបោះឆ្នោត ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យរាប់ឡើងវិញ ។

ប្រសិនបើចំនួនខុសគ្នានៅតែមានដដែល ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុ ។

បន្ទាប់មកប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យរាប់សន្លឹកឆ្នោតដោយអនុលោមតាមបទបញ្ជានិងនីតិវិធី ។

មាត្រា ១០៥.-

ត្រូវចាត់ទុកជាបានការ សន្លឹកឆ្នោតណាដែលមានគូសសញ្ញាយកគណបក្សនយោបាយតែមួយ នៅលើសន្លឹកឆ្នោតដែលគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតចែកឱ្យ ។

ត្រូវទុកជាមោឃៈ សន្លឹកឆ្នោត ៖

១-ដែលពុំមែនជាសន្លឹកឆ្នោតផ្លូវការ ឬ

២-ដែលគ្មានគំនូសឬមានគំនូសតែគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតពុំអាចសន្និដ្ឋានបានថាបោះឱ្យគណបក្សនយោបាយណាមួយ ឬ

៣-ដែលមានសញ្ញាដែលនាំឱ្យគេស្គាល់អ្នកបោះឆ្នោត ឬ

៤-ដែលមានរហែកឬខូច។

សន្លឹកឆ្នោតដែលទុកជាមោឃៈក្នុងចំណុចទី ១ ទី ២ ទី ៣ ទី ៤ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជានិងនីតិវិធី ។

មាត្រា ១០៦.-

បន្ទាប់ពីបានរាប់សន្លឹកឆ្នោតរួចហើយ គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុអំពីការរាប់សន្លឹកឆ្នោតនេះជាពីរច្បាប់ មួយច្បាប់ផ្ញើជូនគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវបញ្ជីបោះឆ្នោត សន្លឹកឆ្នោតបានការ ពុំបានការ សន្លឹកឆ្នោតដែលពុំបានប្រើប្រាស់ បណ្តឹងជំទាស់ឬតវ៉ាប្រសិនបើមាន និងឯកសារផ្សេងៗទៀត និងមួយច្បាប់ទៀតបិទនៅការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

សន្លឹកឆ្នោតបានការ ពុំបានការ សន្លឹកឆ្នោតពុំបានប្រើប្រាស់ ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ឬតវ៉ា ឯកសារផ្សេងៗ ត្រូវច្រកដោយឡែកពីគ្នាក្នុងស្រោមសំបុត្រដែលបានចែកឱ្យ ។

កំណត់ហេតុស្តីពីការរាប់សន្លឹកឆ្នោតនេះ ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយប្រធាននិងសមាជិកគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ។ តំណាងគណបក្សនយោបាយអាចចុះហត្ថលេខាជាសាក្សីលើកំណត់ហេតុនេះបាន ។

មាត្រា ១០៧.-

ការបញ្ជូន ការប្រគល់និងការទទួលកំណត់ហេតុត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជានិងនីតិវិធី ។

មាត្រា ១០៨.-

តំណាងគណបក្សនយោបាយ អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិនិងអន្តរជាតិអាចចូលរួមជាសាក្សីក្នុងការប្រគល់ឬការទទួលកំណត់ហេតុបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១០៩.-

គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវប្រមូលកំណត់ហេតុនិងឯកសារទាំងអស់ពីគ្រប់គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត រួចយកទៅជូនគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតដោយផ្ទាល់ ។

មាត្រា ១១០.-

គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវប្រមូលកំណត់ហេតុទាំងអស់ពីគ្រប់គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត រួចធ្វើកំណត់ហេតុសរុបពីលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតក្នុងខេត្ត ក្រុងរបស់ខ្លួន ។ កំណត់ហេតុនេះត្រូវធ្វើជាបីច្បាប់ មួយច្បាប់ផ្ញើជូនគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដោយភ្ជាប់ទៅជាមួយនូវបញ្ជីបោះឆ្នោត សន្លឹកឆ្នោតបានការ សន្លឹកឆ្នោតមិនបានការ សន្លឹកឆ្នោតពុំបានប្រើប្រាស់ ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ឬតវ៉ា ប្រសិនបើមាន ព្រមទាំងឯកសារផ្សេងៗទៀតមួយច្បាប់បិទនៅទីស្នាក់ការគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតនិងមួយច្បាប់ទៀតទុកជាឯកសារ ។

មាត្រា ១១១.-

ប្រសិនបើមានបណ្តឹងតវ៉ាអំពីលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតឬអំពីភាពមិនប្រក្រតីធ្ងន់ធ្ងរណាមួយ គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវពិនិត្យនិងលើកយោបល់ជាបន្ទាន់ភ្ជាប់ជាមួយនឹងកំណត់ហេតុបូកសរុបលទ្ធផលបោះឆ្នោតជូនទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដើម្បីពិនិត្យនិងសម្រេចថាយកលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនេះជាបានការឬឱ្យបោះឆ្នោតឡើងវិញ ។

ការបោះឆ្នោតឡើងវិញ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលប្រាំបី (៨)ថ្ងៃយ៉ាងយូរបន្ទាប់ពីការសម្រេចនេះ ។

មាត្រា ១១២.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវប្រមូលលទ្ធផលទាំងអស់មកពិនិត្យហើយធ្វើការសម្រេចលើលទ្ធផលបោះឆ្នោត ។

បើភាពមិនប្រក្រតីមិនធ្ងន់ធ្ងរទេ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវប្រកាសទទួលស្គាល់លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើភាពមិនប្រក្រតីមានកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបដិសេធលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះឬនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតទាំងនោះហើយជូនពត៌មានដល់គណបក្សនយោបាយ។

ក្នុងករណីនេះ ការបោះឆ្នោតឡើងវិញនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះឬនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតទាំងនោះ ត្រូវធ្វើប្រាំពី (៧)ថ្ងៃយ៉ាងយូរបន្ទាប់ពីការសម្រេចនេះ ។

មាត្រា ១១៣.-

ក្រោយពីការពិនិត្យនិងសម្រេចលើលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលបណ្តោះអាសន្ននៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ។

លទ្ធផលបណ្តោះអាសន្ននេះត្រូវធ្វើមួយច្បាប់ថ្វាយព្រះមហាក្សត្រនិងមួយច្បាប់ផ្ញើជូនក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ។ គណបក្សនយោបាយដែលចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត មានសិទ្ធិសុំសេចក្តីចម្លងលទ្ធផលបណ្តោះអាសន្ននេះបាន ។

មាត្រា ១១៤.-

បន្ទាប់ពីការប្រកាសលទ្ធផលបោះឆ្នោតបណ្តោះអាសន្នក្នុងរយៈពេលចិតសិបពីរ (៧២)ម៉ោងយ៉ាងយូរ គ្រប់គណបក្សនយោបាយដែលបានឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត អាចប្តឹងតវ៉ាអំពីលទ្ធផលមួយផ្នែកឬលទ្ធផលទាំងអស់នៃការបោះឆ្នោតទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតឬទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញដោយផ្ទាល់ក៏បាន ដោយបញ្ជាក់ពីភាពមិនប្រក្រតីរបស់គណៈកម្មការឬសមាជិកគណៈកម្មការដែលធ្វើខុសពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលធ្វើខុសពីកន្លែងដែលមានការប្រព្រឹត្តខុសពីឈ្មោះនិងអាសយដ្ឋាននៃសាក្សី ព្រមទាំងឯកសារឬភស្តុតាងដទៃទៀត ។

មាត្រា ១១៥.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ា ក្នុងរយៈពេលសែសិបប្រាំបី(៤៨)ម៉ោងយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតសម្រេចថា បណ្តឹងតវ៉ាពុំអាចទទួលបាន គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ :

-បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។

-ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា និងឬទៅគណបក្សនយោបាយ ។

-ផ្តល់ពត៌មានទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ានិងឬគណបក្សនយោបាយថាអនុលោមតាមមាត្រា ១១៧ នៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួនឬគណបក្សនយោបាយមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលសែសិបប្រាំបី (៤៨)ម៉ោងយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

-ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញដើម្បីជាពត៌មាននិងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ១១៦.-

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតយល់ថាបណ្តឹងតវ៉ាមានទម្ងន់ឬសមហេតុផល គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបើកសវនាការជាសាធារណៈ ដើម្បីសម្រេច ។ ក្នុងករណីនេះ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវផ្សព្វផ្សាយកាលបរិច្ឆេទទីកន្លែងនៃសវនាការ ផ្តល់ពត៌មានទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ានិងឬទៅគណបក្សនយោបាយនិងជូនពត៌មានទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

អ្នកប្តឹងតវ៉ា និងឬគណបក្សនយោបាយនិងសមាជិកគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតនិងឬគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវមានវត្តមានទៅក្នុងសវនាការនេះ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតយល់ព្រមតាមពាក្យបណ្តឹង គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ :

-បដិសេធលទ្ធផលនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះឬនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតទាំងនោះ ហើយរៀបចំឱ្យមានការបោះឆ្នោតឡើងវិញនៅកន្លែងនោះឬកន្លែងទាំងនោះក្នុងរយៈពេលប្រាំបី (៨)ថ្ងៃយ៉ាងយូរបន្ទាប់ពីការសម្រេចនេះ ។

-បំពេញបែបបទនៃការយល់ព្រមដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការយល់ព្រម ។

-ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីយល់ព្រមមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ានិងឬគណបក្សនយោបាយ ។

-ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីយល់ព្រមមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញដើម្បីជាពត៌មាននិងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតពុំយល់ព្រមតាមបណ្តឹងតវ៉ា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ :

-បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។

-ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ានិងឬគណបក្សនយោបាយ ។

-ផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកប្តឹងតវ៉ានិងឬគណបក្សនយោបាយថា អនុលោមតាមមាត្រា១១៧នៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួនឬគណបក្សនយោបាយនោះមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលសែសិបប្រាំបី (៤៨)ម៉ោងយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

-ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញដើម្បីជាព័ត៌មាននិងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ១១៧.-

ជនណា និងឬគណបក្សនយោបាយណាដែលបណ្តឹងតវ៉ារបស់ខ្លួនត្រូវបានបដិសេធដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ជននោះ និងឬគណបក្សនយោបាយនោះមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ក្នុងរយៈពេលសែសិបប្រាំបី (៤៨)ម៉ោងយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីការបដិសេធ ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ានេះក្នុងរយៈពេលពីដប់ (១០)ថ្ងៃទៅម្ភៃ (២០)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញជាការសម្រេចចុងក្រោយ ។

ប្រសិនបើក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញសម្រេចថាបណ្តឹងតវ៉ាពុំអាចទទួលបាន ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវ :

-បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធ ដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។

-ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា និងឬទៅគណបក្សនយោបាយនិងទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

-ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេចនិងទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

ប្រសិនបើក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញយល់ថា បណ្តឹងតវ៉ាមានទម្ងន់ករណីសមហេតុផល ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវបើកសវនាការជាសាធារណៈដើម្បីពិនិត្យនិងសម្រេចក្នុងរយៈពេលដប់ (១០)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ក-ក្នុងករណីក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញយល់ព្រមតាមពាក្យបណ្តឹងតវ៉ា ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវ :

-បំពេញបែបបទនៃការយល់ព្រមដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការយល់ព្រម ។

-ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃការយល់ព្រមមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា និងឬទៅគណបក្សនយោបាយ ។

-ចេញសេចក្តីសម្រេចឱ្យគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតបដិសេធលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះ ឬនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតទាំងនោះ ហើយឱ្យរៀបចំការបោះឆ្នោតឡើងវិញនៅកន្លែងនោះ ឬនៅកន្លែងទាំងនោះ ក្នុងរយៈពេលប្រាំបី (៨)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីការសម្រេចនេះ ។

-ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេចនិងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

ខ-ក្នុងករណីដែលក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញពុំយល់ព្រមតាមបណ្តឹងតវ៉ា ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវ :

-បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។

-ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ានិងឬទៅគណបក្សនយោបាយនិងទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

-ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីបដិសេធនិងទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ១១៨.-

ក្រោយពីបណ្តឹងតវ៉ាត្រូវបានសម្រេចជាស្ថាពរនិងក្រោយពីបានទទួលលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតទាំងអស់រួមទាំងលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតដែលត្រូវធ្វើឡើងវិញ ប្រសិនបើមាន គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាផ្លូវការលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតហើយកំណត់ចំនួនអាសនៈសម្រាប់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ តាមមណ្ឌលនីមួយៗ ដោយពឹងតាមចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការ ។

ការបែងចែកអាសនៈដែលនៅសល់តាមមណ្ឌលនីមួយៗ ត្រូវអនុវត្តតាមវិធីបែងចែកដោយយកមធ្យមភាគធំជាងគេ ។

ការប្រកាសបេក្ខជនជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រត្រូវអនុលោមទៅតាមបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និងអនុវត្តតាមលំដាប់លេខរៀងដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៨នៃច្បាប់នេះ។

ប្រសិនបើក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតមានអ្នកជាប់ឆ្នោតទទួលមរណភាព ឬលាលែងឬប្រាសចាកពីភេក្ខភាពតំណាងរាស្ត្រ បេក្ខជនដែលមានឈ្មោះបន្ទាប់នៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនោះ ត្រូវបានប្រកាសថាជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្ររបស់សាមីគណបក្សនយោបាយ ។

មាត្រា ១១៩.-

ការរាប់ចំនួនថ្ងៃគរ៉ានិងការសម្រេចបើបញ្ហើងករ៉ាមានចែងក្នុងជំពូកទី៤ ជំពូកទី៦ និងជំពូកទី ៨ នៃច្បាប់នេះ ពុំត្រូវបានរាប់បញ្ចូលថ្ងៃបុណ្យជាផ្លូវការ ។

ជំពូកទី ៩

ករណីជ្រើសតាំងជំនួសសមាជិករដ្ឋសភា

មាត្រា ១២០.-

ក្នុងករណីដែលសមាជិករដ្ឋសភាទទួលអនិច្ចកម្ម ឬលាលែង ឬប្រាសចាកសមាជិកភាពរដ្ឋសភាដែលកើតឡើងប្រាំមួយ (៦)ខែ យ៉ាងតិចមុនចប់នីតិកាល សាមីគណបក្សនយោបាយនោះអាចស្នើជ្រើសតាំងសមាជិកថ្មីជំនួស ដោយជ្រើសរើសក្នុងចំណោមបេក្ខជនដែលមានឈ្មោះតាមលេខរៀងក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនៃមណ្ឌលរបស់សាមីខ្លួននោះមកជំនួស ដោយមិនបាច់បោះឆ្នោតឡើងវិញ ។

ក្នុងករណីដែលសមាជិកគណបក្សនយោបាយមួយសុំលាលែងចេញពីគណបក្សនោះ សាមីខ្លួនត្រូវបាត់បង់សមាជិកភាពជាតំណាងរាស្ត្រដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។ បើការលាលែងនេះមានរយៈពេលប្រាំមួយ (៦)ខែយ៉ាងតិចមុនចប់នីតិកាល សាមីគណបក្សនយោបាយនោះអាចស្នើជ្រើសតាំងសមាជិកថ្មីជំនួស ។ ហើយការជ្រើសតាំងជំនួសនេះត្រូវអនុវត្តតាមវាក្យខ័ណ្ឌទី ១ មាត្រា ១២០ នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ១០

ថវិកា

មាត្រា ១២១.-

ត្រូវបានបង្កើតគណនីពិសេសរបស់រតនាគារជាតិ ជាគណនីមូលនិធិទាយជ្ជទានការបោះឆ្នោតសម្រាប់ឱ្យគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត យកទៅចាត់ចែងក្នុងកិច្ចការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ អនុលោមតាមច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មូលនិធិទាយជ្ជទានការបោះឆ្នោតដែលបានមកពីវិភាគទានផ្សេងៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជំនួយរបស់រដ្ឋាភិបាលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិនានា អំណោយពីសប្បុរសជន អំណោយពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនិងចំណូលស្របច្បាប់ផ្សេងៗត្រូវបញ្ចូលក្នុងថវិកាជាតិ ដើម្បីផ្តល់ផ្ទាល់ឱ្យទៅគណនីពិសេសនេះ ។

ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសមួយចំនួនសម្រាប់ការបោះឆ្នោតអាចអនុវត្តដោយប្រតិបត្តិការក្រៅរតនាគារជាតិ ។

ជំពូកទី ១១

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១២២.-

ត្រូវស្តីបន្ទោសឬបណ្តេញចេញពីការងារដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដោយពុំទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ចំពោះភ្នាក់ងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតណាដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម :

- បានចុះឈ្មោះ ប៉ុន្តែមិនព្រមប្រគល់ប័ណ្ណបោះឆ្នោតជូនប្រជាពលរដ្ឋ។
- បានចេញប័ណ្ណបោះឆ្នោតដោយចេតនាដល់អ្នកដែលពុំទាន់គ្រប់អាយុបោះឆ្នោត ឬដល់អ្នកដែលពុំបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រាន់អាចចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតបាន ។
- បានចុះឈ្មោះ និងបានប្រគល់ប័ណ្ណដោយចេតនាទៅអ្នក ដែលត្រូវបានដកសិទ្ធិបោះឆ្នោត ។
- រារាំងប្រជាពលរដ្ឋដែលមានអាយុចាប់ពីដប់ប្រាំបី(១៨)ឆ្នាំឡើងទៅមិនឱ្យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។
- រារាំងប្រជាពលរដ្ឋមិនឱ្យទទួលប័ណ្ណបោះឆ្នោត ក្រោយពេលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតរួចហើយ ។

មាត្រា ១២៣.-

ត្រូវបដិសេធពាក្យស្នើសុំឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់សាមីខ្លួន ចំពោះជនណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៣៣ ឬ មាត្រា ៣៤ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១២៤.-

ត្រូវដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោត លុបបេក្ខភាពរបស់សាមីខ្លួនឬលុបបេក្ខភាពឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ឬនិងត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀលទៅម្ភៃប្រាំលាន (២៥.០០០.០០០)រៀលដោយពុំទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ចំពោះជនណា និងឬគណបក្សនយោបាយណាដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដូចខាងក្រោម :

-ប្រើកម្លាំងឬអំពើហិង្សាឬបំភិតបំភ័យមិនឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឬទៅទទួលប័ណ្ណបោះឆ្នោត ។

-ញុះញង់អ្នកគាំទ្រឬអ្នកបោះឆ្នោតឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើរំលោភបំពាន អំពើគំរាមកំហែង អំពើហិង្សាទៅលើបេក្ខជនឬទៅលើគណបក្សនយោបាយដទៃ ។

-ធ្វើការគាបសង្កត់ឬគំរាមកំហែងឬបង្ខំធ្វើសំបថឱ្យគេបោះឆ្នោតឱ្យគណបក្សនយោបាយរបស់ខ្លួនឬឱ្យគណបក្សនយោបាយណាមួយដែលខ្លួនចូលចិត្ត ។

-ប្រើកម្លាំងឬអំពើហិង្សាដើម្បីរារាំងប្រជាពលរដ្ឋដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតមិនឱ្យទៅបោះឆ្នោតឬឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ។

-រារាំងបេក្ខជននិងអ្នកគាំទ្រគណបក្សនយោបាយមិនឱ្យឃោសនាបោះឆ្នោតតាមកាលកំណត់ ។

-ប្រើកម្លាំងឬហិង្សាឬបំភិតបំភ័យ ប្រើពាក្យសំដីប្រមាថមើលងាយធ្វើឱ្យមានការភ័យខ្លាច ការភាន់ច្រឡំ ធ្វើឱ្យច្របូកច្របល់បាត់ទំនុកចិត្តលើការសម្ងាត់នៃការបោះឆ្នោត។

-បង្កការរំខានមិនឱ្យដំណើរការបោះឆ្នោតបាន ។

-បង្កការរំខានមិនឱ្យរាប់សន្លឹកឆ្នោតបាន ។

-ធ្វើឱ្យខូចរបៀបរៀបរយក្នុងពេលបោះឆ្នោត ។

-ទិញសន្លឹកឆ្នោតដោយសម្ភារៈឬដោយប្រាក់កាស ។

មាត្រា ១២៥.-

ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀលទៅម្ភៃប្រាំលាន (២៥.០០០.០០០)រៀល ដោយពុំទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ឬនិងដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥)ឆ្នាំ លុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ចំពោះសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិ សមាជិកគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង ឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតនិងសមាជិកគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ដែលបន្លំឯកសារ បន្លំសន្លឹកឆ្នោតឬប្រើកលល្បិចដើម្បីបន្លំលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១២៦.-

ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ដល់ហាសិបលាន (៥០.០០០.០០០)រៀលឬនិងត្រូវបញ្ឈប់ពីការងារបោះឆ្នោតជារៀងរហូត ចំពោះភ្នាក់ងារឬសមាជិក ឬបុគ្គលិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិ ឬភ្នាក់ងារ ឬសមាជិក ឬបុគ្គលិកនៃគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ មាត្រា ១២ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១២៧.-

ត្រូវព្រមានចំពោះជនណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៥៥ ឬមាត្រា ១០០ នៃច្បាប់នេះ ។ ក្នុងករណីដែលពុំព្រមអនុវត្តតាមការព្រមាននេះ ត្រូវឃាត់ខ្លួននិងដកហូតអាវុធសម្រាប់រយៈពេលសែសិបប្រាំបី (៤៨)ម៉ោងដោយភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ច និងផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀល ដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ។

ប្រសិនបើជនល្មើសនោះជាមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល យោធា នគរបាលជាតិ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ :

-ស្នើទៅប្រធានស្ថាប័នរបស់សាមីខ្លួន ដើម្បីឱ្យដាក់វិន័យរដ្ឋបាលចាប់ពីការដាក់ឱ្យទំនេរដោយគ្មានបៀវត្សរហូតដល់ការបណ្តេញចេញពីមុខតំណែង យោលទៅតាមកំរិតនៃបទល្មើស ។

-លុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើជនល្មើសនោះជាភ្នាក់ងារ ឬសមាជិក ឬជាបុគ្គលិករបស់គណៈកម្មាធិការជាតិ ឬគណៈកម្មការ ខេត្ត ក្រុង ឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ឬគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីការងារភ្លាមនិងមិនឱ្យចូលបំរើការងារជាមួយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ឬគណៈកម្មការរៀបចំការបោះ

ឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់សម្រាប់រយៈពេលដប់ (១០)ឆ្នាំ ចាប់ពីសម័យបោះឆ្នោតនេះទៅបន្ថែមលើទណ្ឌកម្មដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ១២៨.-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោត សម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥)ឆ្នាំ លុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតនិងត្រូវស្នើទៅប្រធានស្ថាប័នរបស់សាមីខ្លួន ឱ្យដាក់វិន័យរដ្ឋបាលចាប់ពីដាក់ឱ្យទំនេរដោយគ្មានបៀវត្សរហូតដល់ការបណ្តេញចេញពីមុខតំណែង ចំពោះមន្ត្រីរាជការឬអ្នកទទួលខុសត្រូវណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ២៩ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១២៩.-

ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀល ដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀលឬនិងត្រូវដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥)ឆ្នាំ លុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ចំពោះជនណាដែលបង្ខាប់បញ្ជាឬលួងលោម បោកបញ្ឆោតឱ្យអ្នកបោះឆ្នោតជ្រើសយកគណបក្សនយោបាយតាមការចង្អុលបង្ហាញ ឬតាមមធ្យោបាយណាមួយផ្សេងទៀតក្នុងពេលបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើជនល្មើសនោះជាភ្នាក់ងារឬជាបុគ្គលិកឬជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិ ឬរបស់គណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីការងារនិងមិនឱ្យចូលបំពីការងារជាមួយគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់សម្រាប់រយៈពេលដប់ (១០)ឆ្នាំចាប់ពីសម័យបោះឆ្នោតនេះតទៅ ។

ប្រសិនបើជនប្រព្រឹត្តល្មើសនោះជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ត្រូវលុបបេក្ខភាពរបស់សាមីខ្លួនចោលបន្ថែមលើទណ្ឌកម្មដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ១៣០.-

ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ទៅម្ភៃប្រាំលាន (២៥.០០០.០០០)រៀល ដោយពុំទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀតឬនិងត្រូវដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥)ឆ្នាំ លុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតចំពោះជនណាដែលធ្វើឱ្យរបើកហិបឆ្នោត ដាច់ ឬរហែក ឬរបូតឃ្លុំ ឬគ្រឿងសំគាល់សម្រាប់រក្សាសុវត្ថិភាពហិបឆ្នោត ឬធ្វើឱ្យបាត់ ក្លាយ ឬដណ្តើម ឬបំផ្លាញហិបឆ្នោតដែលមានសន្លឹកឆ្នោត ។

ប្រសិនបើជនល្មើសនោះជាភ្នាក់ងារ ជាបុគ្គលិកឬជាសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការជាតិឬរបស់គណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំ

ការបោះឆ្នោត ត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីការងារនិងមិនឱ្យសាមីខ្លួនចូលបំពេញការងារជាប្រធានគណៈកម្មការ រៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ សម្រាប់រយៈពេលដប់ (១០)ឆ្នាំគិតចាប់ពីសម័យបោះឆ្នោតនេះទៅ ។

ប្រសិនបើជនល្មើសនោះជាបេក្ខជនវិញ ត្រូវលុបបេក្ខភាពរបស់សាមីខ្លួនថែមលើទណ្ឌកម្មដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ១៣១.-

ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀល ទៅដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ដោយពុំទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ឬនិងត្រូវដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥)ឆ្នាំ ឬលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ចំពោះជនណាឬគណបក្សនយោបាយណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៧៣ ឬមាត្រា ៧៦ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១៣២.-

ត្រូវព្រមានចំពោះជនណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៧៧ ឬវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៧៨ នៃច្បាប់នេះ ។

ក្នុងករណីដែលនៅតែពុំព្រមអនុវត្តតាម ត្រូវដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥)ឆ្នាំ លុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតនិងត្រូវស្នើទៅប្រធានស្ថាប័នរបស់សាមីខ្លួនឱ្យដាក់វិន័យរដ្ឋបាល ចាប់ពីការដាក់ឱ្យទំនេរដោយគ្មានបៀវត្សរហូតដល់បណ្តេញចេញពីមុខតំណែង ឬនិងត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីមួយលាន (១.០០០.០០០)រៀលដល់ពីរលាន (២.០០០.០០០)រៀល ។

មាត្រា ១៣៣.-

ត្រូវព្រមានចំពោះជនណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៧២ នៃច្បាប់នេះ ។

ក្នុងករណីដែលនៅតែពុំព្រមអនុវត្តតាម ត្រូវដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ(៥)ឆ្នាំ លុបបេក្ខភាពរបស់សាមីខ្លួនឬលុបបេក្ខភាពឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយ ឬនិងត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀល ដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ។

ជំពូកទី ១២

អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៣៤.-

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រសម្រាប់នីតិកាលទី ២ នៃរដ្ឋសភាត្រូវប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ ។

មាត្រា ១៣៥.-

ក្រោយពីច្បាប់នេះចូលជាធរមានដើម្បីការបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃ អាទិត្យ ទី ២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ ចំនួនអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភា ត្រូវកំណត់ត្រឹមមួយរយម្ភៃពីរ (១២២) ។ ចំនួនអាសនៈនេះត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈជាបន្ទាន់ ។

មាត្រា ១៣៦.-

ក្រោយពីច្បាប់នេះចូលជាធរមានដើម្បីការបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ ប្រធាន អនុប្រធាននិងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវតែងតាំងជាបន្ទាន់ ដោយព្រះរាជក្រឹត្យតាមសំណើរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្រោយពីបានទទួលការយល់ព្រមពីរដ្ឋសភា ។

ក្រសួងមហាផ្ទៃមានភារកិច្ចដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីជាបន្ទាន់ នូវសេចក្តីព្រាងសមាសភាពនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១៣៧.-

ក្រោយពីច្បាប់នេះចូលជាធរមានដើម្បីការបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ ប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ក្រោយពីបានបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌ ១.២.៣.៥. មាត្រា ៣៣ នៃច្បាប់នេះ និងបន្ទាប់ពីបានស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយ៉ាងតិចមួយ (១)ខែ គិតមកដល់ថ្ងៃបើកការចុះបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

ជំពូកទី ១៣

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៣៨.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ១៣៩.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៧

នរោត្តម សីហនុ

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ **នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២**

អ៊ឹង ហួត **ហ៊ុន សែន**

បានជំរាបជូន
ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១និងសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
សហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

ស ខេង **យូ ហុកគ្រី**